

ÅRSREDOVISNING 2019

SPK

INNEHÅLL

VDs KOMMENTARER.....	1
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE.....	2
FEMÅRSÖVERSIKT.....	4
RESULTATRÄKNING.....	5
BALANSRÄKNING.....	6
RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL.....	7
KASSAFLÖDESANALYS.....	8
RESULTATANALYS.....	9
TILLÄGGSUPPLYSNINGAR.....	10
REVISIONSBERÄTTELSE.....	24
STYRELSE, REVISORER SAMT ANSTÄLLDA.....	27
FULLMÄKTIGE.....	28
FÖRMÅNER I SPK.....	29
HÅLLBARHETSREDOVISNING.....	31
VÅRT EXTERNA HÅLLBARHETSARBETE.....	32
VÅRT INTERNA HÅLLBARHETSARBETE.....	33
RESULTAT AV HÅLLBARHETSARBETET 2019.....	34

2019 – ETT ÄNNU MER UTMANANDE ÅR

Om 2018 var utmanande, vad ska man då säga om 2019? Det finansiella året präglades av en stark aktiemarknad och sjunkande räntor och rörande tjänstepensionsregleringen blev allt klart (nästan) först i slutet av året. Men vi tar det från början.

På grund av den långa tiden som krävdes för regeringsbildning sköts hela processen med vår omvandling till en tjänstepensionsförening fram ett par gånger under året. Till slut blev det klart att vår ansökan ska vara inlämnad den 30 april 2020. En viktig del i den nya regleringen är det s k riskkänsliga kapitalkravet, d v s hur mycket eget kapital ett tjänstepensionsföretag ska hålla för att kunna möta sina åtaganden. En annan viktig aspekt är hur det riskkänsliga kapitalkravet förhåller sig till det nuvarande tillsynsverktyget (trafikljuskrauet). Under året har diskussionens vågor varit stundtals höga i branschen och det blev till sist Finansutskottet som satte ner spikskorna i parketten. Resultatet blev att det nya kravet i så stor utsträckning som möjligt ska ligga på samma nivå som dagens krav.

Vi har under året lanserat vår arbetsgivarwebb, vilket underlättar för arbetsgivarna att själva ta ut uppgifter om premier m m som underlag för bokföring etc. Vi har även lanserat en individwebb där man kan se sina uppgifter om sin pension hos oss. Och i samma anda har vi arbetat med att förbättra vår leverans till minPension. Där kan medlemmarna se hela sin pensionssituation och inte bara pensionen från SPK.

SPK vann en upphandling av försäkringstryggande av BTP2 under hösten. Så i oktober kunde vi välkomna de anställda i Danica Pension (numera Futur Pension) som medlemmar i SPK.

I år presenterar vi för första gången en hållbarhetsrapport. Där redovisar vi vårt externa och interna arbete med hållbarhetsfrågor (ESG). Några saker vill jag nämna specifikt: En av våra kapitalförvaltare har i samarbete med oss lanserat en fond med våra ESG-kriterier som grund. Vi har även avyttrat ett innehav där vi ansåg att fonden inte, i närtid, kommer att kunna leva upp till våra hållbarhetskrav.

Vårt externa hållbarhetsarbete bygger på påverkan och samarbete för att hitta lösningar. Vårt interna hållbarhetsarbete bygger på att reducera vårt klimatavtryck i så stor utsträckning som möjligt.

Under året beslutade vi också att bli medlemmar av UN-PRI.

2019 års totalavkastning stannade på 8,4%. Resultatet är bra med tanke på att vi tagit begränsad risk på grund av oklarheterna kring det nya regelverket. Vi kommer under 2020 att arbeta vidare med hur vår strategiska allokering ska se ut i det nya regelverket.

Till sist vill jag tacka mina medarbetare för ett gott arbete under 2019. Det är otroligt vad en organisation med bara drygt 20 anställda kan åstadkomma.

Stockholm i april 2020

Lars-Åke Vikberg
Verkställande direktör

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

JANUARI – DECEMBER 2019

**Sparinstitutens Pensionskassa,
försäkringsförening (SPK)
802005-5581**

(Jämförelsetalen inom parantes avser januari – december 2018)

VERKSAMHET

SPK administrerar och förvaltar tjänstepension BTP2 enligt BTP-planen för anställda i Swedbank, sparbanker och andra företag som följer bankavtalet. SPK står under tillsyn av Finansinspektionen.

VIKTIGA OCH KOMMANDE HÄNDELSER FÖR SPK

SPK har under lång tid tillämpat den upphävda lagen om understödsföreningar. Efter ett omfattande förberedelsearbete under verksamhetsåret lämnades en ansökan om omvandling till tjänstepensionsförening enligt lagen om tjänstepensionsföretag slutligen in i april 2020. När Finansinspektionen beslutat om tillstånd till omvandling väntas SPK omfattas av den nya regleringen från och med 1 januari 2021. Fram till dess kommer mycket fokus ligga på att implementera alla olika delar i den nya regleringen. I samband med omvandlingen byter SPK också företagsnamn till SPK Pension Tjänstepensionsförening. Den nya tjänstepensionsregleringen innehåller utöver bestämmelser som implementerar IORP II-direktivet, som är ett minimiharmoniseringsdirektiv, även nationella extraregler som exempelvis ett riskkänsligt kapitalkrav (RKK). RKK är kalibrerat för att i möjligaste mån motsvara kapitalkravet enligt det skattekraftiga trafikljuset, den tillsynsmodell Finansinspektionen tillämpar i dagsläget. I regleringen finns även ett minimikapitalkrav (MKK) som kapitalbasen ska täcka, vilket storleksmässigt motsvarar dagens erforderliga solvensmarginal. En annan solvensrelaterad förändring i den kommande regleringen är en delvis förändrad modell för att beräkna försäkringstekniska avsättningar. Modellen, som bland annat tar höjd för sjunkande och negativa räntenivåer, kommer till viss del gradvis att fasas in över ett antal år för att undvika en stor momentan ökning av de försäkringstekniska avsättningarna. Regleringen medför vidare bland annat utökade krav på företagsstyrning och rapportering, samt utökade krav på information till medlemmarna, vilket väntas leda till ökade årliga kostnader. Omvandlingen i sig medför också kostnader av engångskaraktär. Kostnaderna förväntas dock kraftigt understiga de kostnader en likvidation eller en övergång till Solvens 2 – som är de alternativ som stod till buds – skulle ha inneburit. SPKs stadgar kommer till följd av de nya reglerna att ändras i vissa avseenden. Exempelvis flyttas försäkringstekniska delar över till separata styrdokument. Överskottshanteringen kommer dock att fungera som tidigare och vår bedömning är att den rätt som tillkommer försäkringstagarna, de försäkrade och andra ersättningsberättigade i det nya regelverket inte på något sätt försämrats jämfört med dagens reglering.

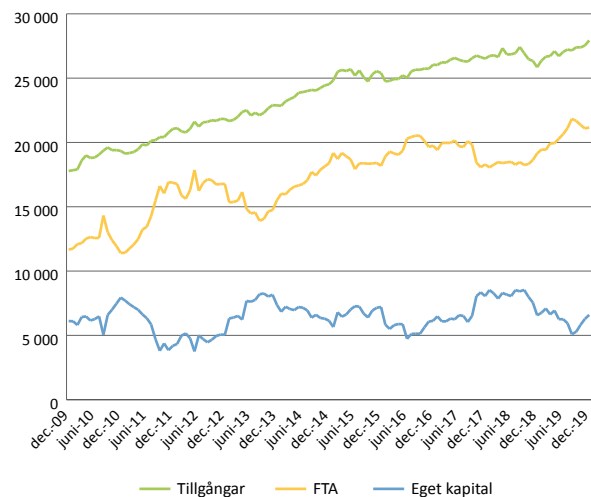
RESULTAT

Resultatet uppgick till 28 (–1 618) Mkr. Ett resultat som förklaras av en väsentligt högre Kapitalavkastning på drygt 8 %, 2 147 (–438) Mkr jämfört med föregående år tillsammans med en ökad försäkringsteknisk avsättning (FTA) med en negativ resultateffekt om –2 020 (853) Mkr. Förändringen av FTA består till största delen av effekten av förändring i diskonteringsräntor samt effekten av årets indexering. Utbetalningarna av försäkringsersättningar uppgick till –1 090 (–1 083) Mkr. Premieinkomsterna uppgick per 31 december till 1 057 (833) Mkr. Ökningen förklaras dels av ett ökat antal pensionsavgångar enligt § 8 jämfört med 2018. 2019 var ett år med fler möjliga förtida avgångar i beståndet. Ökningen förklaras också av den engångspremie som inbetalades av Danica Pension vid inlösen till BTP2. Premien beräknades enligt gällande villkor för att täcka framtida åtagande för Danicas Pensions anställda.

Förvaltningskostnadsprocenten uppgick per 31 december till 0,18 (0,19).

KAPITALFÖRVALTNING

Avkastningen för året uppgick till 8,4 (–1,6) %. Sett över en 10-årsperiod uppgick snittavkastningen därmed till 5,0 % per år vilket är 1,5 procentenheter bättre än SPKs långsiktiga avkastningsbehov.

Årets första fyra månader uppvisade en relativt stabil marknadsuppgång efter fallet sista kvartalet 2018. Därefter kom marknaden att präglas av en period av stor oro kring konjunktur, handelskrig och geopolitik. I mitten av augusti noterades bland annat den svenska 10-åriga statsobligationen på den rekordlåga räntan minus 0,42%. I september vände sentimentet på positiva signaler gällande Brexitfrågan och kring handelssamtalen mellan USA och Kina. ECB kom med ett nytt stimulanspaket och FED sänkte räntan ytterligare vid två tillfällen under hösten. Årets sista tertial blev därför mycket starkt, trots att mycket osäkerhet kvarstår.

Det mycket volatila men i slutänden positiva utvecklingen under året gynnade även SPKs placeringstillgångar i nivå

med förväntansbilden givet den relativt försiktiga riskprofil som utgör grunden för SPKs nuvarande placeringsstrategi.

Marknadsvärdet på placeringstillgångarna inklusive likvida medel och finansiella skulder ökade under året och uppgick per den 31 december till 27 844 (25 755) Mkr.

KONSOLIDERING OCH SOLVENS

Konsolideringskapitalet uppgick per 31 december till 6 591 (6 562) Mkr. För de förmånsbestämda åtagandena uppgick konsolideringsgraden till 124 (128) %. Den lägre konsolideringsnivån förklaras av en ökning av avsättningen med ca 11 % under perioden, 20 942 (18 940) Mkr. Under samma period har också totala tillgångarna stigit med ca 8 %. För den premiebaserade delen, SPK Individuell, låg konsolideringsgraden på 113 (106) %. Avsättningen ökade här med ca 9 %, 222 (204) Mkr samtidigt som tillgångarna har ökat, 268 (248) Mkr. Riktmärket för konsolideringsgraden inom SPK Individuell är 110 %. Den lägsta tillåtna kapitalnivån för tjänstepensionskassor kallas erforderlig solvensmarginal. Denna marginal uppgick per den 31 december till 891 (795) Mkr och kapitalbasen uppgick till 6 589 (6 562) Mkr. Solvenskvoten, som är relationen mellan kapitalbasen och solvensmarginalen, uppgick till 7,4 (8,2).

FÖRSLAG TILL RESULTATDISIPOSITION

Årets resultat utgör 28 433 732 kronor och överförs i sin helhet till dispositionsfonden (övriga fonder).

FEMÅRSÖVERSIKT, Mkr

	2019	2018	2017	2016	2015
Resultat					
Premieinkomst	1 057	833	933	986	980
Kapitalavkastning, netto	2 147	-438	753	585	1 038
<i>varav realiserade vinster/förluster</i>	1 994	-1 133	696	-427	-439
Försäkringsersättningar	-1 090	-1 083	-1 064	-1 032	-994
Förändring i Livförsäkringsavsättningar	-2 020	-853	1 459	-1 564	187
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	48	-1 591	2 036	-1 069	1 165
Årets resultat	28	-1 618	2 022	-1 091	1 105
Ekonomisk ställning					
Placeringstillgångar	27 337	25 423	25 986	25 475	25 027
Försäkringstekniska avsättningar	21 164	19 144	18 291	19 750	18 186
Konsolideringskapital	6 591	6 562	8 180	6 158	7 249
Kapitalbas	6 589	6 562	8 179	6 156	7 244
Erforderlig solvensmarginal	891	795	762	820	757
Nyckeltal					
Förvaltningskostnad, årsbasis %	0,18	0,19	0,17	0,18	0,19
Direktavkastning %	1,2	1,0	1,1	0,9	1,0
Totalavkastning %	8,4	-1,6	3,2	2,1	4,1
Konsolideringsgrad förmånsbestämd försäkring %	124	128	139	128	136
Konsolideringsgrad premiebestämd försäkring %	113	106	111	110	114

RESULTATRÄKNING, Kkr

	Not	2019	2018
Teknisk redovisning av livförsäkringsrörelse			
Premieinkomst	3	1 057 302	833 114
Kapitalavkastning, intäkter	4	809 047	1 254 784
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	5	2 037 508	–
Utbetalda försäkringsersättningar	6	–1 090 253	–1 083 048
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar	7	–2 020 041	–852 856
Driftskostnader	8	–46 398	–50 832
Kapitalavkastning, kostnader	9	–655 708	–559 504
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	5	–43 742	–1 132 873
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		47 714	–1 591 217
Icke-teknisk redovisning			
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		47 714	–1 591 217
Skatt på årets resultat	10	–19 280	–26 468
Årets resultat		28 434	–1 617 685
RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT			
Årets resultat		28 434	–1 617 685
Övrigt totalresultat		–	–
Årets totalresultat		28 434	–1 617 685

BALANSRÄKNING, Kkr

	Not	2019-12-31	2018-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar			
Andra immateriella tillgångar		2 075	–
Placeringstillgångar			
Andra finansiella placeringstillgångar			
Aktier och andelar	11, 12, 13	6 782 464	5 086 675
Obligationer och andra räntebärande tillgångar	11, 12, 14	15 087 200	14 114 701
Övriga finansiella placeringstillgångar	11, 12, 15	5 385 223	6 163 016
Derivat	12, 16	81 934	59 100
		27 336 820	25 423 492
Fordringar			
Övriga fordringar	17	19 128	76 606
		19 128	76 606
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	18	452	519
Kassa och bank	11, 19	551 722	331 196
		552 174	331 715
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		25 096	16 912
		25 096	16 912
Summa tillgångar		27 935 294	25 848 724
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Andra fonder			
Övriga fonder	20	6 562 262	8 179 947
Årets resultat		28 434	–1 617 685
		6 590 696	6 562 262
Försäkringstekniska avsättningar			
	21		
Livförsäkringsavsättning		21 025 721	18 994 322
Oreglerade skador		138 527	149 885
		21 164 248	19 144 207
Avsättningar för andra risker och kostnader			
Skulder			
Derivat	16	44 427	–
Övriga skulder	22	40 069	53 947
		84 496	53 947
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	23	95 855	88 308
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		27 935 294	25 848 724

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL, Kkr

	Övriga fonder	Årets resultat	Total
Ingående balans 2018-01-01	6 157 584	2 022 363	8 179 947
Disposition av 2017 års resultat	2 022 363	-2 022 363	-
2018 års totalresultat	-	-1 617 685	-1 617 685
Utgående balans 2018-12-31	8 179 947	-1 617 685	6 562 262
Ingående balans 2019-01-01	8 179 947	-1 617 685	6 562 262
Disposition av 2018 års resultat	-1 617 685	1 617 685	-
2019 års totalresultat	-	28 434	28 434
Utgående balans 2019-12-31	6 562 262	28 434	6 590 696

KASSAFLÖDESANALYS, Kkr

	2019-12-31	2018-12-31
Den löpande verksamheten		
Resultat före skatt	47 714	-1 591 217
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		
Avskrivningar	336	1 215
Orealiserade vinster/förluster på placeringstillgångar	-2 181 988	1 140 733
Förändring av försäkringstekniska avsättningar	2 020 041	852 856
Betald skatt	-19 280	-26 468
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av tillgångar och skulder	-133 177	377 119
Nettoförändring i finansiella placeringstillgångar	268 659	-577 764
Förändring i övriga rörelsefordringar	49 293	82 985
Förändring i övriga rörelseskulder	38 095	-26 935
Kassaflöde från den löpande verksamheten	222 870	-144 594
Investeringsverksamheten		
Nettoinvestering i immateriella- och materiella tillgångar	-2 344	-110
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-2 344	-110
Periodens kassaflöde	220 526	-144 704
Förändring i likvida medel		
Likvida medel vid årets början	331 196	475 900
Periodens kassaflöde	220 526	-144 704
Likvida medel vid periodens slut	551 722	331 196
Tilläggsupplysningar		
Erhållen ränta	5 307	1 548
Erlagd ränta	-803	-1 738
Erhållna utdelningar	159 357	161 251

SPKs kassaflödesanalys är upprättad enligt indirekt metod, det vill säga att den utgår från resultat före skatt justerat för icke likvidpåverkande poster samt förändringar i balansräkningen som haft kassaflödespåverkan.

Kassaflödet är uppdelat i två delar.

Löpande verksamhet som består av flöden från den huvudsakliga verksamheten; premieinbetalningar och utbetalda försäkringsersättningar samt kapitalförvaltning av placeringstillgångar.

Investeringsverksamhet: förklarar de kassaflöden som uppkommer på grund av investering/avyttring av immateriella och materiella tillgångar. Som likvida medel redovisas banktillgodohavanden.

RESULTATANALYS, Kkr

	Försäkringsrörelse SPK			
	Summa försäkringsrörelse	Förmånsbestämd (SPK kollektiv)	Premiebestämd (SPK Individuell) ²⁾	Riskförsäkring (SPK kollektiv) ¹⁾
Teknisk redovisning av livförsäkringsrörelse				
Premieinkomst	1 057 302	1 010 881	7 180	39 241
Kapitalavkastning, intäkter	809 047	795 270	8 481	5 295
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	2 037 508	2 002 812	21 359	13 336
Utbetalda försäkringsersättningar	-1 090 253	-1 034 055	-8 295	-47 903
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar	-2 020 041	-2 013 474	-17 925	11 358
Driftskostnader	-46 398	-45 608	-486	-304
Kapitalavkastning, kostnader	-655 708	-644 543	-6 874	-4 292
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	-43 742	-42 997	-459	-286
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	47 714	28 286	2 981	16 446
Icke-teknisk redovisning				
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	47 714	28 286	2 981	16 446
Skatt på årets resultat	-19 280	-19 078	-202	-
Årets resultat	28 434	9 208	2 779	16 446
Försäkringstekniska avsättningar				
Livförsäkringsavsättningar	21 025 721	20 803 854	221 867	-
Oreglerade skador	138 527	-	-	138 527
	21 164 248	20 803 854	221 867	138 527
Konsolideringskapital	6 590 696	6 560 587	30 109	

¹⁾ Riskförsäkring omfattar endast sjukpension och premiebefrielse. Övriga delar som finansieras via den kollektiva riskpremien ingår i den förmånsbestämda försäkringsrörelsen.

²⁾ SPK Individuell är en traditionell pensionsförsäkring med eller utan återbetalningsskydd. BTP Kompletteringspension tecknas som SPK Individuell.

NOTER TILL DE FINANSIELLA RAPPORTERNA

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen avges per 31 december 2019 och avser Sparinstitutens Pensionskassa försäkringsförening som är en understödsförening, organisationsnummer 802005-5581, med säte i Stockholm. Adressen är Wallingatan 2, Stockholm.

Grunder för rapportens upprättande

Årsredovisningen har upprättats enligt lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag, FFFS 2008:26 inklusive ändringsföreskrifter samt Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer. SPK tillämpar därigenom s.k. lagbegränsad IFRS och med detta avses de standarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och FFFS. Det innebär att samtliga av EU godkända IFRS tillämpas så långt det är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Det har under 2019 inte skett några ändringar i dessa regelverk som fått någon påverkan på den finansiella rapporteringen.

Lagen (1972:262) om understödsföreningar upphävdes vid införandet av försäkringsrörelselagen (2010:2043) den 1 april 2011. Enligt lagen (2010:2044) om införande av försäkringsrörelselagen (2010:2043) får understödsföreningar (efter förlängningar) fortsätta bedriva sin verksamhet till 30 april 2020 eller till dess att ett beslut med anledning av ansökan om tillstånd till omvandling fått laga kraft. Beskrivs ytterligare i förvaltningsberättelsen under "Viktiga och kommande händelser för SPK".

Omräkning av utländsk valuta

SPKs funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan.

Tillgångar och skulder i utländsk valuta har omräknats till balansdagens kurs. Realiserade och orealiserade valutakursförändringar redovisas netto i resultaträkningen under kapitalavkastning, intäkter eller kapitalavkastning, kostnader. Transaktioner i utländsk valuta räknas om till transaktionsdagens kurs.

Ändrade redovisningsprinciper

SPK tillämpar den upphävda lagen om understödsföreningar vilket innebär att SPK i redovisningen tillämpar äldre regler i ÅRFL och FFFS 2008:26 och att inga nya IFRS standarder eller IFRIC tolkningar som trätt i kraft från och med 1 januari 2015 tillämpas. Så som beskrivet i förvaltningsberättelsen lämnar SPK under 2020 in en ansökan om omvandling till tjänstepensionsförening. När Finansinspektionen beslutat om tillstånd till omvandling väntas SPK omfattas av den nya regleringen från och med 1 januari 2021.

Övergången till regleringen för tjänstepensionsföreningar innebär att SPK kommer att tillämpa ett antal IFRS standarder för första gången. Den standard som bedöms vara väsentlig för SPK är ändringarna i IFRS 4 Försäkringsavtal som medför en möjlighet att skjuta på tillämpningen av IFRS 9 till dess att IFRS 17 träder ikraft. SPK har bedömt att kriterierna för att få skjuta på tillämpningen av IFRS 9 kommer att uppfyllas och har för avsikt att tillämpa det. IASB har beslutat att undantaget ytterligare ska förlängas och gälla fram till 1 januari 2023. IASB har ännu ej publicerat den slutliga lydelsen av undantaget och EU har ännu ej antagit denna förändring.

IFRS 16 Leasing som ersätter IAS 17 Leasingavtal och kommer även den att tillämpas för första gången 2021. För leasetagare innebär standarden att samtliga leasingavtal ska redovisas i balansräkningen i de fall leasingperioden överstiger 12 månader eller den leasade tillgången inte

är av mindre värde. SPKs bedömning är att denna standard inte kommer att få någon väsentlig påverkan på den finansiella rapporteringen och har valt att inte tillämpa denna i juridisk person.

Inga andra av de IFRS eller IFRIC-tolkningar som ännu inte har tillämpats av SPK väntas ha någon väsentlig inverkan på den finansiella rapporteringen.

SPK kommer efter omvandlingen att övergå från att tillämpa FFFS 2008:26 till att tillämpa FFFS 2019:23 som gäller från 1 januari 2020. Övergången till regleringen för tjänstepensionsföreningar väntas resultera i en anpassning av upplysningar i årsredovisningen från dagens äldre regler.

Finansinspektionen föreskriver om hur de försäkringstekniska avsättningarna ska beräknas. SPK som följer den upphävda lagen om understödsföreningar beräknar idag de försäkringstekniska avsättningarna med aktsamma antaganden och med kassaflödesmodell. SPK förväntar sig inte att beräkningarna av försäkringstekniska avsättningar enligt FFFS 2019:23 kommer att få någon väsentlig påverkan på den finansiella rapporteringen på kort sikt. I och med att den nya metoden för att bestämma diskonteringsräntan kommer att fasas in under ett antal år kan det dock bli större effekter på sikt.

Nya och ändrade standarder från IASB som tillämpas från och med 1 januari 2019

Då SPK tillämpar den upphävda lagen om understödsföreningar samt äldre regler i ÅRFL och FFFS 2008:26 tillämpas inte några nya eller ändrade standarder från IASB för första gången från 1 januari 2019.

Nya och ändrade standarder och tolkningar för räkenskapsår som börjar 2020 eller senare

Ett antal nya standarder och tolkningar träder ikraft för räkenskapsår som börjar efter 1 januari 2019 och har inte tillämpats vid upprättandet av denna finansiella rapport. Dessa nya standarder och tolkningarna väntas påverka de finansiella rapporterna på följande sätt:

IFRS 9 Finansiella Instrument

IFRS 9 Finansiella Instrument trädde i kraft den 1 januari 2018 och är antagen av EU. SPK kommer att tillämpa undantagsreglerna i IFRS 4 avseende tillämpning av IFRS 9. Detta innebär att IAS 39 tillämpas till dess att IFRS 17 börjar tillämpas eller senast 1 januari 2023. Tillämpning av undantaget kommer att innebära utökade upplysningar avseende klassificering och värdering av finansiella tillgångar, kreditriskexponering och på vilken grund undantaget tillämpas.

IFRS 9 ersätter de delar av IAS 39 som hanterar klassificering och värdering av finansiella instrument. IFRS 9 behåller en blandad värderingsansats men förenklar denna ansats i vissa avseenden. Det kommer att finnas tre värderingskategorier för finansiella tillgångar: upplupet anskaffningsvärde, verkligt värde över övrigt totalresultat och verkligt värde över resultaträkningen. Hur ett instrument ska klassificeras beror på företagets affärsmodell och instrumentets karaktäristika. SPKs bedömning är att den nya standarden inte kommer medföra någon väsentlig förändring i klassificering och värdering för SPKs finansiella tillgångar och skulder.

IFRS 17 Insurance Contracts

IFRS 17 "Insurance Contracts" publicerades av IASB i maj 2017 och ersätter nuvarande standard IFRS 4 "Försäkringsavtal". IFRS 17 ska tillämpas vid redovisning av försäkringsavtal. Standarden baseras på en redovisning av aktuella antaganden där antaganden och uppskattningar omvärderas i varje rapportperiod.

Standarden föreskriver ett huvudalternativ till värderingsmodell för försäkringsavtal. Försäkringsavtal värderas enligt huvudalternativet till värderingsmodell på basis av byggstenar:

- Diskonterade framtida kassaflöden
- En explicit riskjustering, och
- En "contractual service margin" eller vinstmarginal som speglar den ej intjänade vinsten i ett försäkringsavtal och redovisas som intäkt över försäkringsavtalets löptid.

Finansinspektionen utreder hur IFRS 17 ska implementeras i svensk juridisk person, det är därmed oklart hur stor del av IFRS 17 som kommer att implementeras i svenska föreskrifter. Enligt tidigare förslag till tidsplan innebär detta att föreskrifterna ska tillämpas senast för räkenskapsår som inleds den 1 januari 2021. Finansinspektionen kommer att publicera en preliminär tidsplan för föreskriftsarbetet rörande IFRS 17 efter det att IASB har publicerat en omarbetad standard. Detta beräknas, enligt IASB, ske sommaren 2020. Försäkringsföretag som tillämpar övergångsreglerna ska tillämpa IFRS 4 under övergångsperioden.

IASB har under våren 2020 beslutat att senarelägga ikraftträdandet till 1 januari 2023. IASB har ännu ej publicerat den slutliga lydelsen av senareläggningen och standarden är ännu inte antagen av EU. IFRS 17 innebär omfattande förändringar vad gäller värdering av försäkringskontrakt, presentation av resultaträkningens poster och införande av ett nytt sätt att redovisa intäkter. Bedömningen är att IFRS 17 kommer att ha stor påverkan på SPKs finansiella rapportering i den mån den ska tillämpas i juridisk person.

Väsentliga uppskattningar och bedömningar

Sedvanliga bedömningar har gjorts vid fastställande av antaganden för de aktuariella beräkningarna. Dessa är baserade på erfarenheter och andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. Faktiskt utfall kan avvika från tillämpade uppskattningar och bedömningar. För mer information se avsnittet om redovisning och värdering av försäkringsavtal i not 1 samt avsnittet om risker i försäkringsavtalen i not 2.

Väsentliga bedömningar förekommer även vid värdering av finansiella instrument som inte handlas på en aktiv marknad (nivå 1, för ytterligare info se vidare under Värdering till verkligt värde). SPK tillämpar värderingsmodeller för fastställande av verkligt värde. För mer information kring värderingstekniker se not 11 och not 12.

Redovisning och värdering av försäkringsavtal

Begreppet försäkringsavtal definieras i IFRS 4. Ett försäkringsavtal karakteriseras av att en betydande försäkringsrisk av något slag ingår. En genomgång i SPK har resulterat i att SPKs samtliga försäkringskontrakt bedöms innehålla så mycket försäkringsrisk att samtliga därmed klassificeras som försäkringsavtal i enlighet med IFRS 4. SPK tillhandahåller i egenskap av försäkringsgivare ett antal olika försäkringsprodukter. SPK skiljer på pensionsprodukter och sjuk- och livförsäkringsprodukter. Sjuk och livförsäkringsprodukterna är riskförsäkringar, där premien bestäms för ett år i taget. För pensionsprodukterna intjänas pensionsrätt under premiebetalningstiden. Gemensamt för samtliga produkter är att de är försäkringsavtal. Ett försäkringsavtal är ett avtal med den försäkrade som innebär betydande försäkringsrisk för SPK, t ex genom löftet att betala ut en förutbestämd förmån vid pension eller till annan förmånstagare om en förutbestämd försäkrad händelse inträffar. En pensionsförsäkring kan antingen vara förmånsbestämd eller premiebestämd.

Vid förmånsbestämd försäkring är förmånen given enligt försäkringsavtalet och premien fastställs utifrån försäkringstekniska antaganden. Vid premiebestämd försäkring är premien given enligt försäkringsavtalet och förmånen bestäms utifrån försäkringstekniska antaganden. Premien

fastställs individuellt för varje försäkrad. Premien för en riskförsäkring beräknas antingen individuellt för varje försäkrad eller kollektivt utjämnad över en grupp försäkrade och gäller för ett kalenderår i taget.

Beräkning av premier

Premierna avser att täcka SPKs åtagande för försäkringarna. Bestämning av premien grundas på försäkringstekniska antaganden om ränta, dödlighet, sjuklighet och driftskostnader. Antaganden baseras på erfarenheter och observationer och är uppdelade på försäkringsbestånd. Premierna redovisas som inkomst och påverkar olika poster i balansräkningen beroende på om premien avser pensionsförsäkring eller riskförsäkring.

Värdering av försäkringstekniska avsättningar

De försäkringstekniska avsättningarna utgörs av kapitalvärdet av de garanterade åtagandena för försäkringsavtalet och består av livförsäkringsavsättningar och avsättningar för oreglerade skador. Avsättningarna är beräknade enligt vedertagna aktuariella principer. Det innebär att avsättningarna nuvärdesberäknas och att beräkningarna baseras på försäkringstekniska antaganden om bland annat framtida räntor, livslängd, sjuklighet och driftskostnader samt skatt.

Livförsäkringsavsättning

Livförsäkringsavsättning är kapitalvärdet av utfästa förmåner enligt ingångna avtal inklusive förväntade framtida driftskostnader minskat med kapitalvärdet av framtida premier för dessa förmåner. Kapitalvärdena beräknas genom att varje individs förmån och framtida premier uppdelas i ett kassaflöde med avseende på förväntad dödlighet, driftskostnader och skatt. Kassaflödena aggregeras per tidpunkt och marknadsvärderas sedan med räntor utifrån gällande diskonteringsmodell. Värdering sker enligt EU's tjänstepensionsdirektiv med så kallade aktsamma antaganden. Detta har framförallt påverkan på valet av diskonteringsränta. Av FFFS 2013:23 Föreskrifter och allmänna råd om försäkringsföretags val av räntesats för att beräkna försäkringstekniska avsättningar framgår på vilket sätt räntekurvan ska fastställas. Tjänstepensionskassor omfattas inte av föreskrifterna men ges möjlighet att, genom ett dispensförfarande, använda samma metod, vilket SPK valt att göra. Föreskriften anger att räntan kan väljas utifrån marknadsräntor för ränteswappar samt en modellerad långsiktig terminränta och är beroende av försäkringarnas kassaflödesprofil. Marknadsräntorna ges full vikt upp till tio år, varefter de fasas ut linjärt upp till tjugo år och där efter ska kurvan fullt ut konvergera till den långsiktiga terminräntan.

I resultaträkningen redovisas periodens förändring av avsättningen.

Avsättning för oreglerade skador

I avsättningen för oreglerade skador ingår både inträffade, rapporterade skador som inte slutreglerats samt skador som inträffat men som ännu ej rapporterats. Oreglerade skador utgörs av beräknade framtida kostnader för att reglera skadorna, beräknade med aktsamma antaganden (däribland antaganden om ränta och dödlighet). Här ingår avsättning för premiebefrielseförsäkring samt sjukreserv för pågående sjukfall. I resultaträkningen redovisas periodens förändring i oreglerade skador.

Avkastningsskatt

Beräkning av underlag för avkastningsskatt utgår från ett kapitalunderlag, vilket utgörs av samtliga tillgångar vid ingången av beskattningsåret efter avdrag för finansiella skulder vid samma tidpunkt. Kapitalunderlaget multipliceras med den genomsnittliga statslåneräntan under kalenderåret närmast före ingången av beskattningsåret, vilket ger ett skatteunderlag i form av en schablonavkastning. Avkastningsskatt debiteras på skatteunderlaget.

SPK har gjort bedömningen att det schablonresultat som räknas fram vid beräkning av avkastningsskatt inte utgör ett beskattningsbart resultat så som det definieras i IAS 12. Skatten redovisas som kostnad i det tekniska resultatet.

Redovisning och värdering av finansiella instrument

SPK redovisar samtliga finansiella instrument i enlighet med IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. Ett finansiellt instrument är varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång i ett företag och en finansiell skuld eller eget kapitalinstrument i ett annat företag.

Finansiella instrument klassificeras vid första redovisningen delvis utifrån vilket syfte instrumentet förvärvades, men också utifrån de valmöjligheter som finns i IAS 39. SPK kategoriserar sina finansiella placeringstillgångar som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultaträkningen. Även derivat redovisas till verkligt värde över resultaträkningen.

Redovisning av affärshändelse

Köp och försäljning av finansiella tillgångar redovisas på affärsdag. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen då skulden utsläcks genom att avtalet fullgjorts, annullerats eller upphört. Ej likviderade affärer per balansdagen redovisas som fordran respektive skuld till motparten under övriga fordringar eller övriga skulder.

Redovisning av realiserat och orealiserat resultat

Realisationsvinster och -förluster redovisas netto per tillgångsslag under kapitalavkastning, intäkter eller kapitalavkastning, kostnader. Även orealiserade vinster och förluster redovisas netto per tillgångsslag. Årets värdeförändringar, såväl realiserade som orealiserade, redovisas över resultaträkningen i den period de uppstår.

Transaktionskostnader

Eventuella transaktionskostnader som är direkt hänförliga till köp och försäljningar av finansiella placeringstillgångar redovisas över resultaträkningen och ingår i realisationsresultatet, netto i posten kapitalavkastning.

Värdering till verkligt värde

SPK förvaltar och utvärderar samtliga placeringstillgångar i enlighet med placeringsriktlinjer som är fastställda av SPKs styrelse och värderar dessa till verkligt värde. Derivat klassificeras i kategorin verkligt värde men som innehav för handel. SPK utvärderar löpande kapitalförvaltningens verksamhet på basis av verkliga värden och när det gäller räntebärande tillgångar reducerar detta en del av den redovisningsmässiga volatilitet som annars uppstår när livförsäkringstekniska avsättningar löpande omvärderas genom en diskontering med en marknadsränta. SPK tillämpar inte säkringsredovisning.

Verkligt värde fastställs i en hierarki för verkligt värde, som i tre nivåer kategoriserar indata till de värderingstekniker som används:

- Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för identiska instrument. I denna nivå ingår samtliga placeringstillgångar förutom derivat och delar av reall tillgångarna.
- Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1. I denna nivå ingår derivat som värderas enligt etablerad värderingsmodell utifrån noterade marknadspriser. Instrument som ingår här är valutaterminer. Verkligt värde fastställs genom användning av kurser för valutaterminer på balansdagen, där resulterande värde diskonteras till nuvärde.
- Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden. I denna nivå ingår fastighets- och infrastrukturinvesteringar i form av

andelar. Det verkliga värdet är ett noterat marknadsvärde utifrån indikativt pris (NAV) från förvaltaren själva. SPK använder dessa uppgifter utan att göra någon justering.

För övriga poster motsvarar det redovisade värdet en uppskattning av det verkliga värdet på grund av kort löptid.

Ingen omföring har skett mellan nivåerna under året.

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Verkligt värde på finansiella tillgångar som handlas på en aktiv marknad är den aktuella köpkursen. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare eller företag som tillhandahåller aktuell prisinformation och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Samtliga aktier och räntebärande instrument som handlas av SPK handlas på aktiva finansmarknader. Verkligt värde för finansiella tillgångar som inte handlas på en aktiv marknad fastställs med hjälp av etablerade värderingstekniker. Värderingsmetod och värderingskategori framgår av tilläggsupplysningar (se Not 11 samt Not 12.) Årets värdeförändringar, såväl realiserade som orealiserade, redovisas via resultaträkningen i den period de uppstår.

Aktier och andelar

Aktier och andelar värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Ackumulerade värdeförändringar för aktier utgörs av skillnaden mellan anskaffningsvärdet och verkligt värde. Utdelningar redovisas som erhållna utdelningar i posten kapitalavkastning, intäkter. Fondandelar värderas till andelskurs (NAV).

Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Obligationer och andra räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Ackumulerade värdeförändringar för räntebärande instrument utgörs av skillnaden mellan upplupet anskaffningsvärde och verkligt värde. Fondandelar värderas till andelskurs (NAV).

Alternativa investeringar

Alternativa investeringar värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Ackumulerade värdeförändringar utgörs av skillnaden mellan anskaffningsvärdet och verkligt värde. Fondandelar värderas till andelskurs (NAV).

Realtillgångar

Realtillgångar värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Ackumulerade värdeförändringar utgörs av skillnaden mellan anskaffningsvärdet och verkligt värde. Fondandelar värderas till andelskurs (NAV).

Derivat

Derivat, som används för att hantera finansiella risker, värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Derivat med positiva verkliga värden redovisas som placeringstillgångar medan derivat med negativa verkliga värden redovisas som skulder derivat.

Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar utgörs av direkta utgifter för egenutvecklat Data Warehouse. Aktiverade utvecklingskostnader skrivs av linjärt enligt plan från tidpunkten för tillgångens produktionssättning. Immateriella tillgångar värderas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar, utifrån en bedömd nyttjandeperiod på 5 år. Avskrivningar redovisas som driftskostnad.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar utgörs av datautrustning och inventarier och värderas till anskaffningsvärdet efter avdrag för ackumulerade avskrivningar, utifrån en bedömd nyttjande period på 5 år. Avskrivning sker linjärt enligt plan utifrån bedömd nyttjandeperiod och redovisas som driftskostnad.

Nedskrivning av immateriella och materiella tillgångar

Vid varje rapporttillfälle görs en bedömning om någon indikation på värdenedgång föreligger. Om så är fallet görs en nedskrivningsprövning genom att beräkna tillgångens återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högsta av tillgångens nettoförsäljningsvärde och nyttjandevärde. En nedskrivning redovisas i resultaträkningen i de fall återvinningsvärdet understiger tillgångens bokförda värde. Nedskrivningar återförs om förändringar skett i de antaganden som ledde fram till den ursprungliga nedskrivningen. Återföring av nedskrivning görs inte så att det redovisade värdet överstiger vad som skulle ha redovisats, efter avdrag för planliga avskrivningar, om någon nedskrivning inte gjorts. En återföring av nedskrivningar redovisas i resultaträkningen.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är upprättad enligt indirekt metod, det vill säga att den utgår från resultatet före skatt justerat för icke likvidpåverkande poster samt förändringar i balansräkningen som haft kassaflödespåverkan. Kassaflödet är uppdelat i två delar. Löpande verksamhet som består av flöden från den huvudsakliga verksamheten; premieinbetalningar och utbetalda försäkringsersättningar samt kapitalförvaltning av placeringstillgångar. Investeringsverksamhet: förklarar de flöden som uppkommer på grund av investering/avyttring av immateriella och materiella tillgångar. Som likvida medel redovisas banktillgodohavanden, se Not. 19 Kassa och bank. Kortfristiga placeringar ingår inte i likvida medel utan redovisas som en placeringstillgång.

Ersättningar till anställda

SPKs ersättningar till anställda består av löne- och pensionskostnader. Inga rörliga ersättningar utgår till anställda, ledande befattningsinnehavare eller styrelseledamöter. Lönekostnader och sociala avgifter kostnadsförs i takt med att de tjänas in. Pensionsåtagandena för de anställda tryggas genom inbetalning av fastställda försäkringspremier under anställningstiden. SPK har både förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsåtaganden men eftersom SPK tillämpar förenklingsreglerna i RFR 2 redovisas båda som avgiftsbestämda pensionsplaner, vilket innebär att premierna kostnadsförs i takt med att de betalas.

Not 2 Riskhantering

SPKs styrelse fastställer övergripande limiter för risktagandet medan VD, som har det operativa ansvaret för förvaltningen, fastställer den strategiska fördelningen mellan tillgångsslagen inom de yttre gränser som specificeras av styrelsen. Som ansvarig för riskkontrollen och den samlade rapporteringen och analysen av SPKs risker finns en Riskchef som är direkt underställd VD. Vad gäller försäkringsriskerna säkerställer SPKs aktuariefunktion de löpande beräkningarna. Den praktiska riskhanteringen sköts av Finansavdelningen med Kapitalförvaltningschefen som ansvarig. Finansavdelningen genomför nödvändiga derivataffärer, omallokeringar etc. för att uppnå önskad riskprofil.

SPKs riskstrategi baseras på prioritetsordningen "först solvens, sedan avkastning", vilket innebär att skyddande av solvensen alltid kommer i första hand. För att hantera solvensrisken har SPK utvecklat R-MAP (Risk Management Action Plan).

R-MAP kan beskrivas som en modell för att växla mellan långsiktig investeringsstrategi och kortsiktig riskhantering och utgörs av en fördefinierad handlingsplan för att justera risknivån, en färgkodad riskmatris samt en daglig riskrapport. R-MAP specificerar vid vilken nivå på eget kapital – den gula alernivån – som fokus tillfälligt ska ändras från den långsiktiga investeringsstrategin till kortsiktigt riskreducerande åtgärder. Under den gula nivån finns en orange alernivå som triggar ytterligare åtgärder och slutligen en svart nivå som är vald för att möjliggöra diskussioner med uppdragsgivarna om tänkbare alternativ till uttaxering. R-MAP signalerar inte bara behov av riskreducerande åtgärder utan även när återgång till långsiktig strategi är möjlig.

För att navigera i R-MAP uppdateras dagligen en färgkodad riskmatris kallad heat-map som specificerar hur aktuell kapitalbuffert (rutan längst ner i högra hörnet) momentant skulle utvecklas givet olika kombinationer av förändringar i tillgångspriser och räntenivåer. Varje utfall färgkodas i enlighet med alernivåerna ovan, och det är därmed möjligt att planera och förbereda eventuella nödvändiga åtgärder. Matrisen är uppbyggd så att y-axeln visar effekten av en samtidig förändring av samtliga tillgångspriser utan hänsyn till korrelationseffekter, medan matrisens x-axel visar räntekänsligheten i pensionsskuden och i skyddande positioner.

Nedan visas heat-map per sista december, belopp i Mdr.

		Räntekänslighet						
		-1,0%	-0,8%	-0,6%	-0,4%	-0,2%	0,0%	
Priskänslighet	-12,5%	EK	1,8	1,8	1,8	2,1	2,5	3,0
		SK	2,1	2,0	2,0	2,3	2,9	3,5
		TLÖ	-1,3	-1,3	-1,3	-1,0	-0,6	-0,2
	-10,0%	EK	2,5	2,5	2,5	2,7	3,2	3,7
		SK	2,8	2,8	2,8	3,1	3,7	4,2
		TLÖ	-0,7	-0,7	-0,7	-0,4	0,0	0,4
	-7,5%	EK	3,2	3,1	3,1	3,4	3,9	4,4
		SK	3,6	3,6	3,6	3,9	4,4	5,0
		TLÖ	-0,1	-0,1	-0,1	0,2	0,6	1,0
	-5,0%	EK	3,8	3,8	3,8	4,1	4,6	5,1
		SK	4,4	4,4	4,4	4,7	5,2	5,8
		TLÖ	0,5	0,5	0,5	0,8	1,3	1,7
-2,5%	EK	4,5	4,5	4,5	4,8	5,3	5,8	
	SK	5,2	5,1	5,1	5,4	6,0	6,6	
	TLÖ	1,1	1,1	1,1	1,4	1,9	2,3	
0,0%	EK	5,2	5,2	5,2	5,5	5,9	6,4	
	SK	5,9	5,9	5,9	6,2	6,8	7,4	
	TLÖ	1,8	1,8	1,8	2,1	2,5	2,9	

31 december 2019

■ : EK ≥ 4,25 mdr
 ■ : EK < 4,25 mdr
 ■ : EK < 3,5 mdr
 ■ : EK < 1 mdr
 ■ : TLÖ < 0,5 mdr

EK: Eget kapital
 SK: Solvenskvot
 TLÖ: Trafikljusöverskott

Den sämsta kombinationen i heat-map är om marknadsräntorna parallellförskjuts nedåt med 1 procentenhet samtidigt som samtliga tillgångspriser momentant faller med 12,5%. Skulle allt detta inträffa samtidigt så skulle SPKs kapitalbuffert reduceras till 1,8 Mdr, under förutsättning att inga åtgärder vidtas av SPK, vilket är ett osannolikt scenario.

För den löpande riskuppföljningen sammanställs en daglig riskrapport innehållande aktuella marknadsvärden av tillgångar och pensions-skulder, solvens, avstånd till den gula alernivån, överskott i förhållande till det s.k. trafikljuskravet, ränterisk etc. Detta möjliggör vid behov en snabb förändring av riskexponeringen och utgör därmed ett viktigt stöd i riskhanteringen.

Ett annat sätt att beskriva SPKs risker är en analys enligt Finansinspektionens tillsynsverktyg, det s.k. trafikljuset. Modellen mäter om SPK har tillräckligt med riskkapital, i förhållande till den sammantagna risken i marknadsvärderade skulder och tillgångar, för att med tillräcklig säkerhet anses kunna fullgöra sina garanterade åtaganden.

Kapitalkrav risker enligt trafikljusberäkning, Kkr	2019-12-31	2018-12-31
Ränterisk, netto	524 605	1 142 975
Aktiekursrisk	1 370 390	1 016 825
Fastighetsrisk	492 366	463 240
Kreditrisk	236 735	203 188
Valutakursrisk	75 742	58 884
Försäkrings-/driftskostnadsrisk	848 682	757 306
Totalrisk netto	3 548 520	3 642 418
Kapitalbuffert	6 446 276	6 524 295
Överskott/Solvensbuffert	2 897 757	2 881 877

Mer information om modellen och dess parametrar finns på www.fi.se

Efter sista rapporteringsdag till Finansinspektionen för trafikljuset har vi för delportföljen realltillgångar erhållit definitiva marknadsvärden per 31 december. Detta förklarar avvikelserna ovan i kapitalbuffert mellan trafikljus och årsbokslut.

Överskottet i trafikljuset uppgick vid årsskiftet till 2 898 Mkr, vilket är i nivå med föregående år.

Risker i försäkringsavtalen

Riskuppföljningen fokuserar främst på att säkerställa att SPK klarar av att fullfölja sina livsvariga utbetalningar av garanterade pensionsbelopp. Avsättningarna sätts enligt det regelverk som syftar till att åtaganden alltid ska kunna infrias. Inom Försäkringsverksamheten är de huvudsakliga riskerna livslängds- och sjuklighetsrisk. SPK analyserar löpande livslängd och sjukskrivningsgrad hos de anslutna och genomför stress- och scenarioanalyser för att bedöma riskerna.

Livslängdsrisk

Livslängdsrisk är risken för att den faktiska livslängden för de försäkrade skiljer sig från den förväntade. Risken beror på om det är en dödsfallsförsäkring (t ex familjepension där utbetalning sker vid dödsfall) eller livsfallsförsäkring (t ex ålderspension). Om den faktiska livslängden för 65-åringar överstiger den förväntade med ett år innebär det, totalt för livsfalls- och dödsfallsförsäkringar, en extra kostnad om ca 558 (841) Mkr.

Sjuklighetsrisk

Sjuklighetsrisk är risken för att försäkrade är sjuka längre tid än vad som antagits. Om den faktiska sjukperioden överstiger den förväntade med ett år innebär det en extra kostnad om ca 25 (30) Mkr.

Känslighet försäkringsrisk, Mkr	Förändring FTA	Ny FTA	Ny solvens %
Ökad sjuklighet om 1 år	25	21 189	131
Ökad livslängd om 1 år	558	21 722	128

Finansiella risker

Ränterisk

Pensionsåtagandet till de anslutna sträcker sig långt fram i tiden och utgör en skuld som marknadsvärderas på daglig basis enligt en metod bestämd av Finansinspektionen. De kortsiktiga marknadsvärdeförändringar som blir följden utgör en ränterisk som behöver bevakas. Ränterisk kan uppstå även till följd av risken att marknadsvärdet på ränterelaterade tillgångar förändras på ett ofördelaktigt sätt vid rörelser i det allmänna ränteläget.

I tabellen nedan sammanställs effekten på solvens och försäkrings-teknisk avsättning av en ränteförändring.

Valutakursrisk

SPKs valutakursrisker uppstår i och med att värdet av innehav noterade i utländsk valuta förändras vid rörelse i valutakurserna. Risken hanteras genom en dynamisk hedgingstrategi som innebär att en viss given andel av valutaexponeringen hedgas baserat på nivån på svenska kronan. Andelen utländska tillgångar i portföljen har också begränsats.

Valutaexponeringen utan valutahedge uppgår till 4 750 (4 500) Mkr. Delar av SPKs placeringstillgångar är noterade i USD respektive EUR. Av tabellen på nästa sida framgår effekten på SPKs solvens utan valutahedging om kronan skulle stärkas med 10% mot dessa valutor.

Prisrisk

Med prisrisk avses risken att värdet på en tillgång/fondandel förändras på ett ofördelaktigt sätt vid rörelser i tillgångspriserna. Prisriskexponeringen begränsas genom såväl maxgränser för exponering mot de olika tillgångsslagen som genom beslutad strategisk allokering.

Av tabellen nedan framgår effekten på SPKs solvens av en tillgångsprisförändring för SPKs avkastningsportfölj.

Känslighet kapitalbuffert, Mkr	Ränteförändring +1%	Ränteförändring -1%	Prisfall 10%	Valutaomräknings-effekt 10%
Förändring tillgångar	–	–	–2 812	–475
Förändring FTA	–1 338	2 473	–	–
FTA efter omräkning	19 826	23 637	21 164	21 164
Solvens efter omräkning	140	117	118	129
Effekt Årets resultat / Eget kapital	1 338	–2 473	–2 812	–475

Likviditetsrisk

För att begränsa risker till följd av att ett instrument inte kan avyttras eller endast till ett väsentligt reducerat pris används inte tillgångar med förhållandevis låg likviditet för att täcka mycket kortfristiga åtaganden. Dessutom har andelen av placeringarna som får ske i dessa tillgångar begränsats.

För att minska risker till följd av att likvida medel inte finns tillgängliga eller kan erhållas endast till kraftigt förhöjd kostnad finns interna riktlinjer om likviditetsbuffertens storlek. Löpande görs även likviditetsprognoser som omfattar såväl kända som prognostiserade flöden framöver.

Samtliga Finansiella skulder förväntas förfalla inom 1 år.

Kredit-, motparts- och koncentrationsrisker

Med kreditrisk avses här risken för värdeförändringar i ett enskilt instrument till följd av faktorer hänförliga till instrumentets emittent. För att reducera kreditrisken i portföljen begränsas bland annat innehavet av företagsobligationer.

Med motpartsrisk avses risken att motparten i en affär inte kan fullgöra sina förpliktelser att betala för eller leverera avtalat finansiellt instrument. Derivatmotparter ska därför ha en rating minst motsvarande en viss lägsta nivå, men motpartsrisker reduceras främst genom s.k. ISDA/CSA-avtal med låga tröskelnivåer för säkerhetsutbyte.

Med koncentrationsrisk avses risker till följd av koncentration av exponeringar till ett fåtal motparter. Koncentrationsrisken minskas genom diversifiering av portföljen och genom begränsning av exponeringen mot en och samma motpart.

Av såväl effektivitets- som riskspridningsskäl använder sig SPK främst av fondinvesteringar. SPK har därför ingen direktexponering mot värdeförändring i en enskild emittent eller enskilt instrument.

Operativa risker

Med operativa risker avses risker för förluster till följd av att interna processer och rutiner inte är ändamålsenliga, felaktiga system, externa händelser etc. För att identifiera, skatta och reducera operativa risker görs löpande självvärderingar och riskreduceringsåtgärder i form av t ex extra kontroller vidtas.

Not 3. Premieinkomster

	2019	2018
Årsavgifter brutto	636 294	692 926
Engångspremier	137 250	–
Kollektiv riskpremie ¹⁾	240 807	183 140
Avgiftsbefrielser ²⁾		
sjukpension	20 773	–20 773
avgiftsutjämning och tilläggspremie	22 178	–22 178
Summa	1 057 302	833 114

¹⁾ Den kollektiva riskpremien finansierar dels riskförsäkringar (sjukpension och premiebefrielse) och riskförsäkringar inom den förmånsbestämda försäkringsrörelsen (bl a särskild efterlevandepension samt förtida ålderspension enligt §8 i BTP-avtalet).

²⁾ Avgiftsbefrielser utgör verkligt utfall täckt av avgifter ingående i de kollektiva riskavgifterna. Avgiftsutjämning uppkommer genom att avgifterna för ålders- och kompletteringspensionerna har maximerats (vid 65 års pensionsålder) till 9% av lönedel upp till 7,5 inkomstbasbelopp och 56% av lönedel över 7,5 inkomstbasbelopp.

Not 4. Kapitalavkastning, intäkter

	2019	2018
<i>Direktavkastning</i>		
Räntor inlåning	5 307	1 548
Utdelning aktier	159 357	161 251
Övriga intäkter ¹⁾	148 354	126 910
	313 018	289 708
¹⁾ avser bl a erhållna rabatter på fondförvaltningsavgifter		
Valutakursvinster	400 782	417 476
<i>Realisationsvinster</i>		
Aktier och andelar	–	546 545
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	75 896	1 054
Övriga finansiella tillgångar	19 351	–
	95 247	547 600
Summa	809 047	1 254 784

Not 5. Orealiserat resultat på placeringstillgångar

	2019	2018
<i>Orealiserade vinster, netto</i>		
Aktier och andelar	1 516 568	–
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	339 080	–
Övriga finansiella placeringstillgångar	181 859	–
	2 037 508	–
<i>Orealiserade förluster, netto</i>		
Aktier och andelar	–	460 895
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	–	345 047
Övriga finansiella placeringstillgångar	–	326 931
Derivat	43 742	–
	43 742	1 132 873

Samtliga resultat kommer från transaktioner till verkligt värde.

Not 6. Utbetalda försäkringsersättningar

	2019	2018
<i>Baserade på individuella avgifter</i>		
ålderspension	793 666	799 770
kompletteringspension	128 135	136 696
familjepension	21 458	19 523
	943 260	955 989
<i>Baserade på kollektiva avgifter</i>		
sjukpension	22 339	19 551
änklingspension, särskild efterlevandepension	5 542	5 682
barnpension	1 482	1 710
	29 362	26 943
Särskild löneskatt på utbetalda sjukpensioner	1 799	1 909
Pensionstillägg ¹⁾	115 830	98 207
Summa	1 090 253	1 083 048

¹⁾ Beloppet utgör de under året utbetalda procentuella pensionstilläggen, vars storlek varierat beroende på årtal för första utbetalning av grundpension. Beslut fattas årligen.

Not 7. Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar

	2019	2018
Erforderlig förändring av premiereserv, SPK Kollektiv	–2 013 474	854 844
Erforderlig förändring av premiereserv, SPK Individuell	–17 925	9 279
Erforderlig förändring av premiereserv, Riskrörelsen	11 358	–11 266
Summa	–2 020 041	852 856

För ytterligare information se Not 21. Försäkringstekniska avsättningar.

Not 8. Driftskostnader

	2019	2018
Driftskostnader	46 868	51 336
Kostnader hänförliga till kapitalförvaltningen som redovisas i not 9.	-470	-504
	46 398	50 832

Driftskostnader (exkl kapitalförvaltningskostnader) per kostnadslag

Personalkostnader m m	30 849	33 818
Lokalkostnader m m	3 065	2 916
Avskrivningar	336	1 215
Övrigt	12 148	12 883
	46 398	50 832

I posten Övrigt ingår revisionskostnader enligt nedan

Deloitte AB		
Revisionsuppdraget	356	411
Skatterådgivning	10	-

Med revisionsuppdrag avses revisorns ersättning för den lagstadgade revisionen. Arbetet innefattar granskning av årsredovisningen och bokföringen, styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt arvode för revisionsrådgivning som lämnats i samband med revisionsuppdraget.

Löner, ersättningar och övriga förmåner till ledande befattningshavare och övriga anställda

2019	Löner och arvoden	Sociala kostnader	Pensions- kostnader	Förmåner	Summa
Styrelse	103	32	-	-	135
VD	2 965	977	1 125	146	5 213
Anställda i ledande positioner	5 521	1 756	2 543	68	9 888
Övrig personal	8 040	2 631	1 759	335	12 765
Summa	16 628	5 397	5 427	549	28 002

2018	Löner och arvoden	Sociala kostnader	Pensions- kostnader	Förmåner	Summa
Styrelse	105	33	-	-	138
VD ¹⁾	4 629	1 492	2 219	119	8 460
Anställda i ledande positioner	4 710	1 531	2 024	162	8 427
Övrig personal	7 305	2 389	1 799	299	11 792
Summa	16 749	5 445	6 041	581	28 816

¹⁾ Inkluderar kostnader för såväl avgående som tillträdande VD.

Samtliga medarbetare omfattas av den förmånsbaserade BTP-planen, enligt kollektivavtalet BTP2, vilket innebär att medarbetarna garanteras en pension motsvarande en viss procentuell andel av slutlönen. Pensionsplanen omfattar ålders-, sjuk-, familje-, särskild efterlevande- och särskild barnpension.

Pensionsförpliktelserna tryggas genom inbetalning av fastställda försäkringspremier under anställningstiden.

SPK har därutöver inga ytterligare förpliktelser. Kostnaden för BTP-planen redovisas i samband med att förmånen intjänas via resultaträkningen och ingår i driftskostnaderna enligt ovan.

Not 8. Driftskostnader, forts

Redogörelse av SPKs ersättningspolicy

SPKs ersättningspolicy har beslutats av styrelsen. SPK utger endast fast lön, rörliga ersättningar förekommer inte. Ersättningar till VD beslutas av styrelsen. Ersättningar till övriga personer i ledningen samt övrig personal beslutas av VD efter "farfar-avstämning" med ordförande för till VD direktrapporterande personer. I samband med presentation av kostnadsuppföljningar kan styrelsen följa att ersättningarna hålls inom rimliga nivåer. Enligt punkt 7 under kap 5 i FFFS 2016:21 offentliggörs ovan det senaste räkenskapsårets kostnadsförda totalbelopp fördelat på kategorierna anställda i ledande positioner och övrig personal. Enligt SPKs ersättningspolicy kategoriseras förutom anställda i ledande position även anställda inom Finans- och Riskavdelningen till kategorin som kan påverka SPKs risk. Denna grupp uppgår totalt till 9 anställda och totalt till ett belopp om 14 727 (16 705) Kkr.

Anställningsvillkor för verkställande direktören Lars-Åke Vikberg

VDs anställningsvillkor innehåller inga inslag av rörliga lönedelar i form av bonus, tantiem eller liknande, utan löneersättningen utgörs av en fast årslön. Den ordinarie pensionsåldern är 65 år. VD omfattas av pensionsplan motsvarande BTP-planen, BTP2. Utöver pensionsplanen betalar SPK en premie 20% för lönedelar mellan 30 inkomstbasbelopp och 80 inkomstbasbelopp. VD har en förmån i form av tjänstebil. Tjänstebilen är en elbil.

2019 Medelantal anställda	Män	Kvinnor	Total
Styrelse	4	4	8
VD och företagsledning	2	3	5
Övriga tjänstemän ¹⁾	6	8	14

¹⁾ omräknat till heltidsanställda

2018 Medelantal anställda	Män	Kvinnor	Total
Styrelse	3	5	8
VD och företagsledning	2	2	4
Övriga tjänstemän ¹⁾	6	9	15

¹⁾ omräknat till heltidsanställda.

Medelantalet anställda (oavsett tjänstgöringsgrad) har under året varit 19 (19) stycken.

Ersättning till ledande befattningshavare 2019	Löner och arvoden	Sociala kostnader	Summa
Roger Ljung, styrelsens vice ordförande	20	6	27
<i>Ordinarie styrelseledamöter</i>			
Jessica Lööv	20	6	27
Mirja Herrdin	11	4	15
Ann-Charlotte Karlsson	21	7	27
Camilla Linder	20	6	27
Patrik Mejer	9	3	12
Summa	103	32	135

Ersättning till ledande befattningshavare 2018	Löner och arvoden	Sociala kostnader	Summa
Roger Ljung, styrelsens vice ordförande	23	7	30
<i>Ordinarie styrelseledamöter</i>			
Jessica Lööv	23	7	30
Mirja Herrdin	18	6	24
Ann-Charlotte Karlsson	23	7	30
Camilla Linder	18	6	24
Summa	105	33	138

Not 9. Kapitalavkastning, kostnader

	2019	2018
Kostnader för kapitalförvaltning	470	504
<i>Realisationsförluster</i>		
Aktier och andelar	27 310	33 384
Real- och alternativa tillgångar	81 999	87 247
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	292 911	12 793
	402 220	133 425
Valutakursförluster	252 215	423 838
Räntekostnad derivat	–	–
Räntekostnad bank	803	1 738
Räntekostnad för justering av upplupet anskaffningsvärde	–	–
	803	1 738
Summa	655 708	559 504

Samtliga resultat kommer från transaktioner till verkligt värde.

Not 10. Skatt på årets resultat

	2019	2018
Avkastningsskatt	–19 280	20 251
Justering av skatt föregående år	–	6 218
	–19 280	26 468

Not 11. Kategorisering av finansiella tillgångar och skulder

2019-12-31	Finansiella tillgångar/ skulder värderade till verkligt värde via resultaträkning	Finansiella tillgångar/ skulder värderade till verkligt värde via resultat- räkning innehavda för handel	Lånefordringar och kundfordringar/ övriga finansiella skulder	Summa
Tillgångar				
Aktier och andelar	6 782 464	–	–	6 782 464
Obligationer och räntebärande tillgångar	15 087 200	–	–	15 087 200
Övriga finansiella placeringstillgångar	5 385 223	–	–	5 385 223
Derivat	–	81 934	–	81 934
Övriga fordringar	–	–	18 799	18 799
Kassa och bank	–	–	551 722	551 722
Summa	27 254 886	81 934	570 521	27 907 341
Skulder				
Övriga skulder	–	44 427	10 392	54 820
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	–	–	95 074	95 074
Summa	–	44 427	105 466	149 893
2018-12-31				
Tillgångar				
Aktier och andelar	5 086 675	–	–	5 086 675
Obligationer och räntebärande tillgångar	14 114 701	–	–	14 114 701
Övriga finansiella placeringstillgångar	6 163 016	–	–	6 163 016
Derivat	–	59 100	–	59 100
Övriga fordringar	–	–	62	62
Kassa och bank	–	–	331 196	331 196
Summa	25 364 392	59 100	331 258	25 754 750
Skulder				
Övriga skulder	–	–	24 834	24 834
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	–	–	85 941	85 941
Summa	–	–	110 775	110 775

Not 12. Värderingskategorier för finansiella instrument värderade till verkligt värde

Verkligt värde för finansiella instrument 2019-12-31				
Finansiella tillgångar	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Aktier och andelar	6 782 464	–	–	6 782 464
Obligationer och räntebärande tillgångar	15 087 200	–	–	15 087 200
Övriga finansiella placeringstillgångar	5 129 337	–	255 886	5 385 223
Derivat	–	81 934	–	81 934
Summa	26 999 000	81 934	255 886	27 336 820
Finansiella skulder				
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Derivat	–	44 427	–	44 427
Summa	–	44 427	–	44 427
Verkligt värde för finansiella instrument 2018-12-31				
Finansiella tillgångar	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Aktier och andelar	5 086 675	–	–	5 086 675
Obligationer och räntebärande tillgångar	14 114 701	–	–	14 114 701
Övriga finansiella placeringstillgångar	5 932 503	–	230 513	6 163 016
Derivat	–	59 100	–	59 100
Summa	25 133 878	59 100	230 513	25 423 492

I tabellen ovan lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen, som i tre nivåer kategoriserar indata till de värderingstekniker som används: (för ytterligare beskrivning av modell hänvisas till Not 1. Redovisningsprinciper)

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för identiska instrument

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbara marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1.

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden.

Not 13. Aktier och andelar

	Verkligt värde 2019-12-31	Anskaffningsvärde 2019-12-31	Verkligt värde 2018-12-31	Anskaffningsvärde 2018-12-31
Svenska andelar i värdepappersfond	4 770 124	3 307 429	3 627 547	3 292 562
Utländska andelar i värdepappersfond	2 012 340	925 951	1 459 128	921 458
Summa	6 782 464	4 233 380	5 086 675	4 214 020

Vid värdering av placeringar i utländsk valuta hämtas valutakurser från Bloomberg. Dessa är slutkurser (mid) som sätts kl. 16.00 lokal tid i Storbritannien. Valutakurs som har använts per 2019-12-31 (2018-12-31) USD 9,354 (8,867) EUR 10,4999 (10,1385)

Not 14. Obligationer och andra räntebärande värdepapper

	Verkligt värde 2019-12-31	Anskaffningsvärde 2019-12-31	Verkligt värde 2018-12-31	Anskaffningsvärde 2018-12-31
Svenska andelar i värdepappersfond	15 087 200	14 963 269	14 114 701	14 329 850
Summa	15 087 200	14 963 269	14 114 701	14 329 850

Not 15. Övriga finansiella placeringstillgångar

	Verkligt värde 2019-12-31	Anskaffningsvärde 2019-12-31	Verkligt värde 2018-12-31	Anskaffningsvärde 2018-12-31
Realtillgångar – svenska	255 886	120 620	230 513	167 471
Realtillgångar – utländska	2 692 218	2 315 800	2 522 947	2 292 969
Alternativa investeringar – svenska	2 437 121	2 500 000	2 899 991	3 036 559
Alternativa investeringar – utländska	–	–	509 565	443 633
Summa	5 385 224	4 936 420	6 163 016	5 940 633

Not 16. Derivatinstrument

	Nominellt belopp 2019-12-31	Verkligt värde 2019-12-31	Bokfört värde 2019-12-31
Derivatinstrument med positiva marknadsvärden			
Valutaterminer	-390 000	81 934	81 934
Summa		81 934	81 934

Överförda marginalsäkerheter för ovanstående derivat, SEK.

	Verkligt värde 2019-12-31	% av derivatportfölj 2019-12-31
Återstående löptid		
< 1 år	81 934	100%
10–15 år	–	0%
	81 934	100%

	Nominellt belopp 2019-12-31	Verkligt värde 2019-12-31	Bokfört värde 2019-12-31
Derivatinstrument med negativa marknadsvärden			
Ränteswappar	1 000 000	-43 742	-43 742
Valutaterminer	-15 500	-685	-685
Summa		-44 427	-44 427

Erhållna marginalsäkerheter för ovanstående derivat, SEK.

	Verkligt värde 2019-12-31	% av derivatportfölj 2019-12-31
Återstående löptid		
< 1 år	-685	2%
10–15 år	-43 742	98%
	-44 427	100%

	Nominellt belopp 2018-12-31	Verkligt värde 2018-12-31	Bokfört värde 2018-12-31
Derivatinstrument med positiva marknadsvärden			
Valutaterminer	-343 500	59 100	59 100
Summa		59 100	59 100

Överförda marginalsäkerheter för ovanstående derivat.

	Verkligt värde 2018-12-31	% av derivatportfölj 2018-12-31
Återstående löptid		
< 3 mån	59 100	100%
> 3 mån	0	0%
	59 100	100%

Derivataffärer genomförs i SEK med minst två godkända motparter. Swapavtalen regleras med marknadspraxis genom sk ISDA/CSA-avtal. De derivataffärer som genomförs innebär marknadsexponering i form av ränterisk och valutakursrisk. Nominellt värde av dessa derivat redovisas enligt Finansinspektionens föreskrifter som åtagande (poster inom linjen) per balansdag.

Not 17. Övriga fordringar

	2019-12-31	2018-12-31
Kundfordringar	18 799	44
Övriga kortfristiga fordringar	–	18
Skattefordran	329	76 544
	19 128	76 606

Not 18. Materiella tillgångar

	2019-12-31	2018-12-31
Ingående anskaffningsvärde	3 003	2 890
Inköp	167	113
Försäljningar och utrangeringar	-59	–
<i>Utgående ackumulerat anskaffningsvärde</i>	<i>3 111</i>	<i>3 003</i>
Ingående avskrivningar	-2 484	-1 953
Försäljningar och utrangeringar	59	–
Avskrivningar	-234	-531
<i>Utgående ackumulerade avskrivningar</i>	<i>-2 659</i>	<i>-2 484</i>
Bokfört värde	452	519

Not 19. Kassa och bank

	2019-12-31	2018-12-31
Kassa	28	27
Bankinlåning	551 694	331 169
	551 722	331 196

Not 20. Övriga fonder

	2019-12-31	2018-12-31
Dispositionsfond (balanserat resultat)	6 562 262	8 179 947
varav Pensionstillägg (ej garanterat)	1 180 387	1 009 949
	6 562 262	8 179 947

Not 21. Försäkringstekniska avsättningar

	2019-12-31	2018-12-31
Ingående balans	19 144 207	18 291 351
Förändring på grund av:		
inbetalda premier	1 040 200	800 536
utbetalningar	-1 110 593	-1 101 971
dödlighet	7 706	-21 083
ränteeffekt vid diskontering av avsättning	2 039 094	739 431
avkastningsskatt	-16 719	-19 525
frigjorda driftskostnader	-47 429	-43 237
ändrat antagande	-	-
övrig förändring ¹⁾	107 782	498 704
Utgående balans	21 164 248	19 144 207

Antagande värderingsränta

Vid val av ränta följer SPK Finansinspektionens föreskrift (FFFS 2013:23). Här anges att räntan kan väljas utifrån marknadsräntor för ränteswappar samt en modellerad långsiktig terminränta och är beroende av försäkringarnas kassaflödesprofil. Tjänstepensionskassor omfattas dock inte av föreskriften utan att ha sökt dispens hos Finansinspektionen, vilket SPK valt att göra. En förändring av diskonteringsräntan påverkar både balans- och resultaträkning.

Känslighetsanalys av livförsäkringsavsättning

Sänkning av räntan med 1 procent (parallellskifte av räntekurvan) medför att avsättningen ökar med 2 473 (2 441) Mkr. Ytterligare upplysning finns under Not 2 Riskhantering. I Livförsäkringsavsättningen ingår avsättning för de oreglerade skadorna som avser avsättning för förmåner- na sjukpension och premiebefrielse i BTP2-planen.

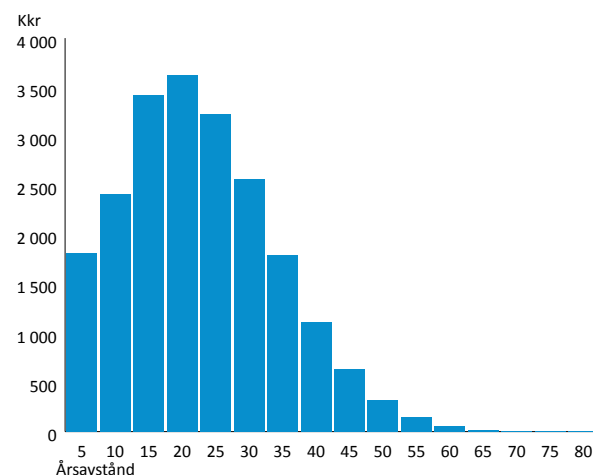
Livslängdsantaganden

I gällande livslängdsantaganden förväntas en 65-årig man leva tills han är 87,1 år medan en 65-årig kvinna förväntas leva tills hon är 88,6 år.

¹⁾ avser huvudsakligen avgångar enligt §8 samt fribrevsuppräknig.

Not 21. Försäkringstekniska avsättningar, forts

	2019-12-31	2018-12-31
Avsättning för oreglerade skador	149 885	161 151
Ingående balans	149 885	161 151
Förändring på grund av		
nya sjukfall	46 705	99 817
utbetalningar	-47 903	-43 597
avveckling av sjukfall	-21 415	-51 120
ränteeffekt vid diskontering av avsättning	2 936	1 055
frigjorda driftskostnader	-1 508	-1 331
förändring, bestånd	9 827	-16 090
Utgående balans	138 527	149 885

Löptidsanalys FTA

Andel av avsättningen för diskonterat kassaflöde.

Not 22. Övriga skulder

	2019-12-31	2018-12-31
Leverantörsskulder	2 304	2 021
Kortfristiga skulder ¹⁾	8 088	22 813
Innehållen källskatt vid pensionsutbetalningar	29 677	29 113
Summa	40 069	53 947

¹⁾ utfallet för 2018 inkluderar omställningskostnader för avgående VD

Not 23. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2019-12-31	2018-12-31
Förutbetalda intäkter	93 658	84 432
Särskild löneskatt på pensions- premier	-	1 420
Arbetsgivaravgifter	781	947
Semesterlönereserv	524	695
Övriga upplupna kostnader	891	813
Summa	95 855	88 308

Not 24. Ställda panter, eventualitetsförpliktelser och åtaganden

	2019-12-31	2018-12-31
För försäkringstagarnas räkning registerförda tillgångar;		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	15 087 200	14 114 701
Aktier och andelar	6 077 048	5 029 506
Summa	21 164 248	19 144 207

Ovanstående tabell visar tillgångar värderade till verkligt värde, intagna i skuldtäckningsregistret upprättat i enlighet med Finansinspektionens föreskrift FFFS 2008:7. Som en konsekvens av övergångsregler i samband med införandet av ny försäkringsrörelselag har även övergångsregler införts i ändrade/upphävida föreskrifter med följande lydelse. "I fråga om understödsföreningar som med stöd av 7 § lagen (2010:2044) om införande av försäkringsrörelselagen (2010:2043) får försätta att utöva verksamheten, gäller den gamla författningen."

Erhållna och lämnade säkerheter samt nominellt belopp för ingångna derivat framgår av Not 16. Derivatinstrument.

Per bokslutsdatum har SPK enligt ingångna avtal åtaganden på 141 (207) Mkr. Åtagandena avser placeringari realltillgångar där förvaltarna inte begärt in kapital.

Not 25. Upplysningar om närstående

SPK har bedömt våra anslutna arbetsgivare som närstående parter (definition enligt IAS 24 Upplysningar om närstående). I den mån transaktioner genomförs med dessa ligger de inom ramen av kapitalförvaltningsuppdraget. Dessa uppdrag är upphandlade till marknadsmässiga villkor. För närvarande har Swedbank Robur ett förvaltningsuppdrag om totalt 7 722 (4 415) Mkr.

Not 26. Händelser efter balansdagen

Under första kvartalet 2020 har marknaderna reagerat mycket kraftigt och mycket snabbt på corona-pandemin och den tillfälliga nedstängning av ekonomin som skett i dess spår. Denna kris är pågående vid denna årsredovisnings undertecknande och det är i nuläget svårt att uttala sig om hur den kommer att utveckla sig den närmaste tiden. De långsiktiga effekterna på ekonomin är osäkra men bedöms kunna normaliseras. Föreningens solvens har förstås påverkats negativt men troligtvis i mindre utsträckning än många andra tack vare den relativt försiktiga riskprofil som utgör grunden för SPKs nuvarande placeringsstrategi.

Årsredovisningen har godkänts av styrelsen 21 april 2020. Resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse av Fullmäktige den 4 juni 2020.

Tomas Hedberg
Ordförande

Roger Ljung
Vice ordförande

Magnus Carlehed

Karin Elmin

Anne-Charlotte Karlsson

Camilla Linder

Jessica Lööv

Patrik Meijer

Lars-Åke Vikberg
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 21 april 2020

Henrik Persson
Auktoriserad revisor

Märta Eklund

REVISIONSBERÄTTELSE

**Till föreningsstämman i Sparinstitutens Pensionskassa, försäkringsförening
organisationsnummer 802005-5581**

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Sparinstitutens Pensionskassa, försäkringsförening för räkenskapsåret 2019-01-01 – 2019-12-31, med undantag för VD-ordet på sidan 1. Föreningens årsredovisning ingår på sidorna 2–26 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Sparinstitutens Pensionskassa, försäkringsförenings finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Våra uttalanden omfattar inte VD-ordet på sidan 1. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Sparinstitutens Pensionskassa, försäkringsförening enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av VD-ordet på sidan 1 men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en

rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och

verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Den icke-kvalificerade revisorns ansvar

Jag har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionsssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen i försäkringsföretag och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av försäkringsföreningens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Sparinstitutens Pensionskassa, försäkringsförening för räkenskapsåret 2019-01-01 – 2019-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att föreningsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorernas ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Sparinstitutens

Pensionskassa, försäkringsförening enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som föreningens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av föreningens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för föreningens organisation och förvaltningen av föreningens angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma föreningens ekonomiska situation och att tillse att föreningens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och föreningens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att föreningens bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller
- på något annat sätt handlat i strid med lagen om understödsföreningar, försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller föreningsstadgarna.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med lagen om understödsföreningar.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller att ett förslag till dispositioner av föreningens vinst eller förlust inte är förenligt med lagen om understödsföreningar, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller föreningsstadgarna.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt

skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med lagen om understödsföreningar.

Stockholm den 21 april 2020
Deloitte AB

Henrik Persson
Auktoriserad revisor

Märta Eklund

STYRELSE, REVISORER SAMT ANSTÄLLDA

STYRELSE

Hedberg Tomas, ordf	Swedbank
Ljung Roger, v ordf	Swedbank
Elmin Karin	Swedbank
Carlehed Magnus	Swedbank
Karlsson Ann-Charlotte	Sparbanken Skåne
Linder Camilla	Swedbank
Lööw Jessica	Swedbank
Meijer Patrik	Sparbanken Skaraborg

ANSTÄLLDA I SPK

Vikberg Lars-Åke	Verkställande direktör
Dahlman Malin	Riskchef
Lindström Ci	Operativ Chef
Carlström Ulrika	Försäkringschef
Ros Stefan	Kapitalförvaltningschef
Holm Lotta	Ekonomichef
Öhrn Susanne	IT-chef
Arsjö Jonas	
Augustsson Erika	
Back Jonas	
Cristea Mariana	
Eklund Annika	
Gajjar Swati	
Järrestedt Ewa	
Lagerquist Markus	
Letmark Maria	
Lindström Niklas	
Lundberg Otto	
Nilsson Stefan	
Ödmann Richard	

ANSVARIG AKTUARIE

Löfgren Fredrik

REVISORER

Persson Henrik	Deloitte
suppl Nilsson Henrik	Deloitte
Eklund Märta	Swedbank
suppl Jonsson Petter	Swedbank

FULLMÄKTIGE T O M ÅRSMÖTET 2021

MANDATTID TVÅ ÅR

VALDA AV ARBETSGIVARNA

Bonde Henrik	Swedbank
suppl Solhed Anna-Greta	Swedbank
Bengtsson Gith, vice ordf	Swedbank
suppl Okasmaa Nilsson Johanna	Swedbank
Jakobsson Karin	Swedbank
suppl Bodlander Gunvor	Swedbank
Malm Jessica	Sparbanken Syd
suppl Boëthius Ulrika	Finansförbundet
Mathiasson Sara	Swedbank
suppl Videll Emanuel	Swedbank
Nyström Mikael	Swedbank
suppl Sundström Anne-Marie	Swedbank
Ohlson Stefan	Sölvesborg-Mjällby Sparbank
Suppl Christer Eklind	Sala Sparbank
Thorson Anders	Sparbankernas Service AB
suppl Skeplund Anders	Sparbanken Rekarne

VALDA AV DE ANSLUTNA

Leijon Martin	Swedbank
suppl Andersson Stefan	Swedbank
Nathanson Maria	Sparbanken Rekarne
suppl Gustavsson Gerth	Sparbanken Skaraborg
Nordin Kristine	Swedbank Försäkring
suppl Ek Ingrid	Swedbank
Nordlund Eva	Sparbanken Nord
suppl Jansson Katarina	Sparbanken Enköping
Prades Eriksson Eva-Li	Entercard
suppl Skoglund Åke	Swedbank
Valdén Anna	Finansförbundet
suppl Nilsson Andreas	Finansförbundet
Österberg Gun	Swedbank
suppl Eken Ing-Marie	Swedbank
Öhrvall Stephan, ordf	Swedbank
suppl Ratzmann Eva	Swedbank

FÖRMÅNER I SPK

Den ekonomiska grundtryggheten regleras genom socialförsäkringarna. Grundtryggheten för banktjänstemän har under årens lopp utökats genom kollektivavtal mellan parterna på bankområdet, den så kallade BTP-planen. BAO och Finansförbundet och mellan BAO och JUSEK/Civilekonomerna/Civilingenjörsförbundet träffade i maj 2012 en överenskommelse om ett nytt pensionsavtal. Avtalet innehåller två delar, BTP1 som är ett nytt premiebestämt system och BTP2 som i huvudsak är den gamla förmånsbestämde delen. Nya pensionsavtalet trädde i kraft 1 februari 2013, arbetsgivaren avgör om och i så fall när BTP1 ska börja tillämpas. Det är arbetsgivaren som betalar premien för tjänstepensionen. SPK fortsätter förvalta och administrera BTP2.

ÅLDERSPENSION

Ordinarie ålderspension betalas ut livsvarigt till den anställde i relation till dennes slutlön och anställningstid. Utöver den ordinarie ålderspensionen tillkommer en kompletterande pension (BTPK i form av en extra premie om 2% av lönen). Den anställde placerar premien för BTPK enligt eget val eller enligt arbetsgivarens policy. Ålderspension intjänas från och med den månad då den anställde fyller 25 år.

SJUKPENSION

Sjukpension betalas ut vid sjukskrivning som är längre än 90 dagar i samband med att man samtidigt får sjukpenning/ersättning från Försäkringskassan. För kortare sjukdomsperioder får den anställde ersättning från arbetsgivaren och/eller Försäkringskassan. Den anställde omfattas av sjukpension från 18 års ålder.

FAMILJEPENSION

Familjepension betalas ut till efterlevande hela livet, till barn till och med den månad då barnet fyller 21 år. Familjepension intjänas om lönen överstiger 7,5 ibb från och med att den anställde fyller 25 år.

SÄRSKILD BARN- OCH EFTERLEVANDEPENSION

Särskild barn- och efterlevandepension betalas ut temporärt, – till barn till och med den månad då barnet fyller 21 år och till efterlevande som är yngre än 65 år, dock lägst i fem år om dödsfallet inträffar innan anställd fyllt 65 år. Den anställde omfattas av särskild barn- och efterlevandepension från 18 års ålder.

HÅLLBARHETSRAPPORT 2019

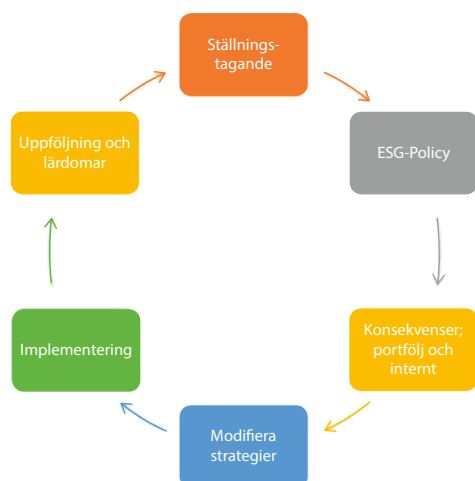
Under 2019 tog vi stora kliv i vårt hållbarhetsarbete. Vi började implementera den ESG-policy som styrelsen beslutade i december 2018. Vår ESG-policy riktar sig främst mot att påverka våra förvaltare och deras arbete med de underliggande bolagen. Bland annat ledde vårt arbete tillsammans med en förvaltare till att de skapade en särskild fond med våra ESG-kriterier som grund. Ett annat resultat var att vi sålde av en fond för att de inte kunde leva upp till våra krav. Dessa två exempel visar på att vårt påverkansarbete fungerar. Tillsammans med förvaltarna försöker vi hitta lösningar och när det inte går säljer vi av. Vi påbörjade även arbetet med att bli medlemmar av UN-PRI under 2019 genom att göra en testrapportering. Vår avsikt är att bli medlemmar under 2020.

I det interna arbetet med hållbarhet gjorde vi en första mätning av vårt koldioxidavtryck. Vi påbörjade även arbetet med att se över våra externa leverantörers hållbarhetsarbete.

SPK är en liten organisation med drygt 20 medarbetare. Trots detta kan vi med påverkan av våra förvaltare och eget arbete göra stor skillnad. Arbetet har bara börjat.

VÅRT EXTERNA HÅLLBARHETSARBETE

Vårt hållbarhetsarbete handlar om ett fortlöpande förbättringsarbete som tar sin utgångspunkt i ställningstagandet att leverera hållbara pensioner.

Det innebär att portföljen ska förvaltas så att avkastningen täcker pensionsåtagandet och så att hållbarhetsrisker minimeras. Med hållbarhetsrisker avses främst risker kopplade till miljöfaktorer, sociala faktorer och företagsstyrningsfaktorer – tillsammans kallade ESG-faktorer* efter sina engelska benämningar. I det fortlöpande hållbarhetsarbetet beaktar vi även ett av FN:s globala hållbarhetsmål enligt Agenda 2030, mål nr 13 - Bekämpa klimatförändringarna.

Vi ska påverka anlitade förvaltare att fortlöpande utveckla och förbättra sitt hållbarhetsarbete. Vi ska eftersträva att undvika investeringar i bolag som innebär, eller riskerar att innebära, en kränkning av de internationella riktlinjer, konventioner eller normer som vi har valt att följa.

Vi arbetar generellt med fondlösningar vilket medför att direkt påverkan på enskilda bolagsinnehav normalt sett inte låter sig göras. Vårt hållbarhetsarbete i förvaltningen fokuserar därför på:

- bedömning av att förvaltarens hantering av hållbarhetsfrågor är förenlig med denna policy redan innan första investering görs
- kontinuerlig utvärdering och uppföljning av anlitade förvaltares hållbarhetsarbete

* Environmental, Social and corporate Governance. Miljöfaktorer avser inverkan på miljö och klimat. Sociala faktorer inkluderar mänskliga rättigheter, arbetstagarrättigheter och likabehandling. Företagsstyrningsfaktorer inkluderar aktieägarrättigheter, ersättningar till ledande befattningshavare och motverkande av korruption.

- granskning av fondernas bolagsinnehav utifrån internationella riktlinjer, konventioner och normer
- granskning av fondernas bolagsinnehav utifrån vissa exponeringsgränser som fastställts av SPK

Uppföljning av ovanstående görs genom en årlig uppföljning av samtliga fondinnehav i vår tillgångs-portfölj. Underlag för våra bedömningar utgörs av granskningsrapporter från den samarbetspartner som vi har valt att använda (i dagsläget ISS-Ethix).

Där vi bedömer att det finns en kränkning av internationella riktlinjer, konventioner och normer eller att det finns avvikelser gällande fastställda exponeringsgränser ska SPK påverka förvaltaren att vidta åtgärder, antingen genom att avveckla innehavet eller genom att upprätta en trovärdig handlingsplan som förväntas leda till en tydlig förbättring. Om ingen förändring skett senast vid nästa uppföljning kommer SPK att avveckla fondinnehavet under ordnade former.

Årligen ska en mätning göras av CO2 avtrycket i aktieportföljen, enligt Svensk Försäkrings rekommendation. Målet är att CO2 avtrycket i den totala aktieportföljen ska vara lägre än för jämförelseindex. Om koldioxidavtrycket bedöms vara för högt ska vi föra dialog med berörda förvaltare i syfte att minska CO2 avtrycket.

Som fondandelsägare kan man inte utöva den ägarstyrning som deltagande på bolagsstämmor möjliggör. För att ändå kunna utöva viss påverkan på bolagsledningarna samarbetar vi med andra institutionella investerare inom ramen för en dialog- och påverkansgrupp som hanteras av vår samarbetspartner. Det kan noteras att de bolag som omfattas av denna dialog inte behöver utgöra ett innehav i någon av de fonder som SPK är andelsägare. Vårt hållbarhetsarbete sträcker sig längre än bara befintliga innehav.

VÅRT INTERNA HÅLLBARHETSARBETE

Vårt ställningstagande inom SPK är att alltid vara en attraktiv arbetsgivare med en bra arbetsmiljö och vi arbetar med ett systematiskt arbetsmiljöarbete.

Alla anställda omfattas i grunden av ett kollektivavtal mellan BAO och Finansförbundet. Vårt mål är att arbetsmiljön ska kännetecknas av arbetsglädje, delaktighet, bra kommunikation, samarbete, goda möjligheter att påverka den egna arbetssituationen, hög frisknärvaro, hållbara medarbetare, hög säkerhet samt lika behandling av alla, såväl medarbetare som kunder. Vi arbetar för och har en jämn könsfördelning både inom organisationen och inom styrelsen.

Hållbara medarbetare är ett samlingsbegrepp för vår psykosociala och fysiska förmåga. Ett hälsoförmånsdokument är framtaget där vi samlat förmåner för våra anställda. Vi eftersträvar att medarbetarna ska hitta en balans mellan arbete, fritid och familj och vi jobbar aktivt med frisknärvaro. Korttidssjukfrånvaron mäts årligen och är ett av våra nyckeltal i personalberättelsen.

Kommunikation och dialog ser vi som nycklar för engagemang bland våra medarbetare, vilket i sin tur leder till ökad effektivitet och goda resultat. Medarbetarnas välmående, arbetsmiljö, kommunikation och delaktighet följs upp via en digital app. Vår HHA-grupp ansvarar för arbetet med Hälsa Hållbarhet och Arbetsmiljö. Gruppen

lägger en hälsobudget och upprättar en hälsoplan med hälsofrämjande aktiviteter samt ansvarar för att bevaka och ge riktlinjer inom det interna hållbarhetsområdet. Vi ingår i en s.k. Hjärt-säker zon, genom att vi kontinuerligt utbildar oss i hjärt- och lungräddning och har en hjärtstartare på kontoret.

Vår resepolicy har riktlinjer för resesätt, biljettyp, säkerhetsaspekter och miljöhänsyn. I den mån det är möjligt ska de mest miljövänliga resesätten väljas. Våra flygresor klimatkompenseras och vid taxiresor används miljöbilar i möjligaste mån. För att följa upp vårt egna avtryck väljer vi också att redovisa våra medarbetares resor till och från arbetsplatsen.

Vid upphandling av nya leverantörer så kräver vi, i möjligaste mån, någon form av miljöcertifiering utan att tumma på vår säkerhet och kvalitet. Flera av våra leverantörer arbetar aktivt med sitt hållbarhetsarbete för att bidra till en stabil och hållbar utveckling över tid, som ska ge trygghet åt såväl medarbetare, kunder, leverantörer och ägare som samhället i stort.

RESULTAT AV HÅLLBARHETSARBETET 2019

Under 2019 har olika aktiviteter och åtgärder genomförts inom ramen för vårt hållbarhetsarbete, vilka sammanfattas nedan.

HÅLLBARHETSARBETE I TILLGÅNGSPORTFÖLJEN

Vi har haft som ambition att själva bli undertecknare av UN PRI då det bland annat är ett krav vi ställer på nya förvaltare. UN PRI är FN:s principer för ansvarsfulla investeringar med syfte att implementera och integrera ESG-faktorer i investeringsprocessen. Under 2019 genomfördes därför en testrapportering enligt de krav som ställs för att kunna vara en undertecknare. Testet föll väl ut och SPK har ansökt om att bli undertecknare av UN PRI med start 2020.

Signatory of:

Inom ramen för det påverkansarbete SPK bedriver gentemot de anlitade förvaltarna är en utgångspunkt den granskning som genomförs av fondernas bolagsinnehav. Vid årets granskning bedömdes att 7 av totalt 13 stycken granskade fonder var i linje med vår hållbarhetspolicy. För övriga 6 fonder fanns olika typer av observationer som vi under året aktivt arbetat med att åtgärda. Arbetet med dessa 6 fonder beskrivs närmare nedan.

- Fond 1 tillämpar en kvantitativt och systematiskt orienterad investeringsstrategi inom området för alternativa riskpremier. Fonden kom att avvecklas då ytterligare påverkansarbete från SPK bedömdes som meningslös. Fonden hade ingen utvecklad ESG-strategi och förvaltningsresultaten hade varit svaga under en längre tid. Även om berörd förvaltare var villig att genomföra stora förbättringar inom ESG bedömde vi det inte vara värt mödan.
- Fond 2 tillämpar en aktiv global strategi för ränteplacerings där förvaltarens egna bedömningar av investeringsmöjligheterna har en avgörande betydelse. Förvaltaren kan uppvisa mycket goda förvaltningsresultat och vårt arbete med att påverka fonden i enlighet med vår ESG-policy intensifierades under året. Efter ett mycket välvilligt bemötande av berörd förvaltare ledde detta arbete slutligen fram till att en variant av den befintliga fonden togs fram, med en tydlig hållbarhetsprofil och helt i enlighet med vår policy. Den nya fond-varianten lanserades i början av november med SPK som grundinvesterare.

- Fond 3 tillämpar en global strategi för aktieplaceringar med ett fokus mot bolag som utifrån vissa kriterier antas bidra till omställningen till ett mer hållbart samhälle. Antalet observationer var i denna fond få och vårt påverkansarbete fokuserade till stor del på att berörd förvaltare skulle tydliggöra sin handlingsplan för vissa innehav. Så har nu skett varför även detta fondbesittande bedöms vara i linje med vår ESG-policy.

- Fond 4 tillämpar en aktiv global strategi för aktieplaceringar där förvaltarens egna bedömningar av investeringsmöjligheterna har en avgörande betydelse. Förvaltaren kan uppvisa mycket goda förvaltningsresultat och vårt arbete med att påverka fonden i enlighet med vår ESG-policy har påbörjats och stora framsteg har redan gjorts. Tillsammans med berörd förvaltare undersöks bland annat möjligheterna att ta fram en variant av den befintliga fonden med samma avkastningsmål men med en tydlig hållbarhetsprofil och som förvaltas på ett sätt som är förenligt med vår ESG-policy. Vi har goda förhoppningar om att nå i mål med denna process under första kvartalet 2020.

- Fond 5 tillämpar en global strategi för investeringar i sk hedgefonder som syftar till att leverera en god avkastning med en relativt liten exponering för marknadsrisk. Fonden är relativt nystartad. Vårt påverkansarbete har fokuserat på att förbättra förvaltarens interna processer med att integrera ESG i sina investeringsbeslut. Vi har också påverkat dem att bli undertecknare av UN PRI och att avveckla ett av fondens innehav i en underliggande fond som orsakade många ESG-relaterade observationer. Hedgefonderindustrin ligger generellt sett en bit efter andra typer av fonder med att integrera ESG i sina investeringsprocesser varför värdet och behovet av ett konstruktivt och långsiktigt påverkansarbete är speciellt viktigt, enligt vår uppfattning.

- Fond 6 tillämpar en aktiv strategi för placeringar i svenska aktier. Vid granskningen identifierades två stycken problematiska innehav relaterade till fossila bränslen. Resultatet av vårt påverkansarbete hittills är att berörd förvaltare aktivt har minskat dessa innehav. På sikt är vi överens om att innehaven ska avvecklas.

Som ett resultat av vårt påverkansarbete bedöms i dagsläget 3 av de 6 fonder där det fanns ESG-relaterade observationer nu vara i linje med vår ESG-policy. För övriga 3 fonder finns en del arbete kvar men vi är på god väg att höja ESG-kvaliteten till den standard som vi eftersträvar.

Vid senaste mätning uppgick CO2 avtrycket i aktiefonderna till 8,7 ton*, vilket var nästa 50% lägre än jämförelseindex (16,9 ton*). Vårt mål har därmed uppnåtts med betydande marginal.

Vad gäller det samarbete som sker tillsammans med andra institutionella investerare i syfte att påverka bolagsledningarna som bryter eller påstås bryta olika ESG-normer kan följande omnämnas:

- Under 2019 kontaktades 149 olika bolag där det fanns olika ESG-relaterade observationer. Dessa fördelade sig på följande vis:
 - Miljöfaktorer: 37 stycken
 - Sociala faktorer: 63 stycken
 - Företagsstyrning: 23 stycken
 - Överlappande: 26 stycken
- Av dessa kontakter erhöles av respons från 56% av bolagen.
- Individuella exempel på framgångsrikt påverkansarbete:

– För ett bolag verksamt inom flygfrakts-industrin fanns rapporter om att arbetarnas fackliga rättigheter inte respekterades. Efter att investerare initierat en dialog så inledde bolaget i fråga diskussioner med fackliga organisationer och nådde en uppgörelse för att övervaka och lösa utestående frågeställningar. Ärendet stängdes då bolagets bedömdes ha vidtagit lämpliga åtgärder.

– Ett bolag inom ingenjers- och byggindustrin hade blivit fälld för givande av mutor. Efter att investerare initierat en dialog med bolaget om att offentliggöra vilka policys

och åtgärder som vidtagits för att förhindra ett upprepande, kunde ärendet stängas då åtgärderna bedömdes vara både trovärdiga och robusta.

– För ett bolag verksamt inom tobaksindustrin fanns rapporter om att bolaget var exponerat för risker relaterade till barnarbete och svaga hälso- och säkerhetsregler i leverantörsledet i Zimbabwe. Efter att investerare initierat en dialog med bolaget om att offentliggöra de åtgärder som vidtagits för att identifiera och hantera dessa risker kunde ärendet stängas då de avhjälpande åtgärderna bedömdes vara trovärdiga.

HÅLLBARHETSARBETE INTERNT

Hållbara medarbetare är vårt viktigaste och prioriterade område internt. Vi som arbetsgivare stödjer de aktiviteter som bidrar till ökad frisknärvaro både på kort som lång sikt. I och med fokus på proaktivitet men också rehabilitering så har vi valt att mäta frisknärvaron. Detta följer vi upp genom att mäta korttidsfrånvaron (korttidsfrånvaro definieras som sjukfrånvaro <90 dagar) per anställd. Resultatet av antal dagar med korttidsfrånvaron:

2019	2018	2017
5,0	5,5	13,7

Under 2019 startade vi en HHA-grupp, vilket står för Hälsa, Hållbarhet och Arbetsmiljö, som fokuserar på att stödja SPK i att gemensamt med alla anställda genomföra aktiviteter som kan bidra till ökad frisknärvaro. Under 2019 ökade vi friskvårdsbidraget i syfte att uppmuntra till fler aktiviteter på fritiden. All personal erbjuds influensa- och TBE-vaccin. Vi har köpt in en kontorscykel och pilatesbollar samt erbjuder alla anställda kontorsmassage som naturaförmån. Friskvårdspromenad med hälsofrukost var en annan aktivitet som genomfördes. Vi beslutade att årligen avsätta en budget för gemensamma naturaförmåner för personalen som kan bidra till friskvård, prehab och hållbara medarbetare. För 2020 är planen att fortsätta med kontorsmassagen och löpande genomföra inspirationsföreläsningar om kost och hälsa samt erbjuda enklare pass med kontorsövningar på arbetstid.

*) CO2 ekvivalenter per miljon kronor i omsättning för Scope 1 och 2 utsläpp.

- Genom vårt ökade fokus på digitalisering har vi minskat vår miljöpåverkan. Pappersutskicken har minskat med 30 procent under året och vårt mål är att kontinuerligt minska pappersförbrukningen av de 28 000 brev som årligen skickas ut.

- Vi har lanserat en Arbetsgivar- och en Individwebb, digitala tjänster som underlättar kommunikationen och tillgänglighet för våra medlemmar och minskar pappersförbrukningen i stor utsträckning.
- Våra tjänsteresor med flyg under året genererade ett koldioxidutsläpp om 11 ton, vilket ger 0,55 ton per anställd.

Vi har klimatkompenserat 14 ton koldioxid för samtliga våra affärsresor och våra medarbetares resor till och från jobbet genom att stödja projektet Sri Balaji. Ett projekt som bidrar till bättre klimatpåverkan både lokalt i Indien och globalt. Projektet är certifierat enligt CDM* och Gold Standard*.

*CDM-projekten uppfyller Kyotoprotokollets kriterier om att löpande kvantifiera klimatnyttan. Oberoende auktoriserade revisorer kontrollerar och rapporterar om projekten till FN. Additonalitet är det mest centrala kriteriet i FN:s utvärdering, vilket betyder att projektet inte hade blivit av utan CDM och pengar från klimatkompensation.

*Gold Standard togs fram som en kvalitetsstämpel för klimatkompensationsprojekt som innebär strikta förhållningsregler med ytterligare krav på socialt ansvarstagande och hållbar utveckling för klimatkompensation.

SPK

Box 54, 101 21 Stockholm • Besöksadress: Wallingatan 2
Telefon 08-412 38 70 Fax 08-21 93 55 • E-post spk@spk.se • www.spk.se